

BÁO CÁO: SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG HỌC TẬP VÀ NGHIÊN CỨU ĐẠI HỌC

I. Nghiên cứu chính sách của trường đại học về việc sử dụng AI

*Trường Đại học Quốc Thành Phố Hồ Chí Minh

1. Tổng quan chính sách

Trong bối cảnh AI phát triển mạnh mẽ, nhiều trường đại học lớn tại Việt Nam (ĐHQG-HCM, ĐHQG-HN, Bách Khoa, FTU...) đã ban hành các **hướng dẫn nội bộ** về việc sử dụng công cụ AI như ChatGPT, Copilot, Gemini trong học tập và nghiên cứu.

Nhìn chung, các chính sách đều thống nhất ở các điểm sau:

- Cho phép sử dụng AI như công cụ hỗ trợ học tập
- Không cho phép sử dụng AI để gian lận học thuật
- Yêu cầu minh bạch khi có sử dụng AI

2. Các điểm chính trong chính sách

- AI được phép dùng để:
 - Gợi ý ý tưởng
 - Hỗ trợ tìm tài liệu
 - Kiểm tra ngữ pháp, diễn đạt
 - Hỗ trợ học lập trình (giải thích, debug)
- AI không được phép:
 - Viết toàn bộ bài và nộp như sản phẩm cá nhân
 - Thay thế hoàn toàn tư duy, phân tích của sinh viên
- **Bắt buộc trích dẫn** nếu có sử dụng AI

3. So sánh với chính sách quốc tế

So với các đại học quốc tế (Harvard, MIT):

- Việt Nam đang ở giai đoạn **khuyến khích có kiểm soát**
- Chưa có hệ thống phát hiện AI đồng bộ, nhưng nhấn mạnh **đạo đức học thuật**

Nhận định cá nhân:

Chính sách hiện tại là hợp lý, cân bằng giữa đổi mới công nghệ và bảo vệ giá trị học thuật, tuy nhiên cần hướng dẫn chi tiết hơn cho từng môn học.

II. Thực hiện một nhiệm vụ học tập với sự hỗ trợ của AI

1. Nhiệm vụ học tập được chọn

Nhiệm vụ: Viết bài luận ngắn

Chủ đề: *Ảnh hưởng của trí tuệ nhân tạo đến sinh viên ngành Công nghệ thông tin*

2. Các prompt đã sử dụng

Prompt 1:

“Hãy liệt kê các tác động tích cực và tiêu cực của AI đối với sinh viên ngành Công nghệ thông tin.”

Prompt 2:

“Gợi ý dàn ý cho một bài luận học thuật về tác động của AI trong giáo dục đại học.”

Prompt 3: “Viết lại đoạn văn sau theo phong cách học thuật, ngắn gọn và rõ ràng hơn: ...”

3. Đầu ra của AI (tóm tắt)

AI cung cấp:

- Danh sách các lợi ích: tiết kiệm thời gian, cá nhân hóa học tập
- Các rủi ro: phụ thuộc AI, giảm tư duy phản biện
- Dàn ý bài luận gồm: mở bài – thân bài – kết luận

4. Cách đánh giá, chỉnh sửa và tích hợp đầu ra AI

- **Đánh giá:** Kiểm tra tính đúng đắn, loại bỏ nội dung chung chung
- **Chỉnh sửa:** Viết lại bằng ngôn ngữ cá nhân, thêm ví dụ thực tế
- **Tích hợp:** AI chỉ hỗ trợ ý tưởng, toàn bộ lập luận và kết luận do cá nhân xây dựng

5. Trích dẫn minh bạch việc sử dụng AI

“Trong quá trình thực hiện bài luận, tác giả có sử dụng ChatGPT như một công cụ hỗ trợ gợi ý ý tưởng và chỉnh sửa diễn đạt. Nội dung phân tích và kết luận là do tác giả tự thực hiện.”

III. Phân tích các vấn đề đạo đức khi sử dụng AI trong học thuật

1. Ranh giới giữa hỗ trợ hợp lý và gian lận

- **Hỗ trợ hợp lý:** Gợi ý, giải thích, sửa lỗi
- **Gian lận:** Sao chép nguyên văn, nộp bài do AI tạo ra

Ranh giới nằm ở **mức độ tư duy cá nhân tham gia vào sản phẩm cuối cùng**

2. Quyền sở hữu trí tuệ và trích dẫn

- Nội dung do AI tạo ra **không thuộc sở hữu cá nhân**
- Không trích dẫn AI có thể gây hiểu lầm về tác giả thật sự

3. Tác động đến học tập và kỹ năng

- Tích cực: học nhanh hơn, tiếp cận kiến thức rộng
- Tiêu cực: lệ thuộc AI → giảm khả năng tư duy độc lập

AI nên là **“người hỗ trợ”** chứ không phải **“người làm thay”**

IV. Bộ nguyên tắc cá nhân về sử dụng AI có trách nhiệm

1. Chỉ sử dụng AI như công cụ hỗ trợ, không thay thế tư duy
2. Không nộp trực tiếp nội dung do AI tạo ra
3. Luôn chỉnh sửa và cá nhân hóa nội dung
4. Trích dẫn minh bạch khi có sử dụng AI
5. Kiểm tra lại độ chính xác của thông tin
6. Không dùng AI trong các bài kiểm tra bị cấm
7. Ưu tiên học hiểu thay vì học đối phó

V. Infographic: “Sử dụng AI có trách nhiệm trong học thuật”

Nội dung đề xuất cho infographic

Tiêu đề:

🎓 *SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG HỌC THUẬT*

Các khối nội dung:

- **NÊN:**
 - Hỗ trợ ý tưởng
 - Kiểm tra ngữ pháp
 - Học và hiểu sâu hơn
- **KHÔNG NÊN:**
 - Copy – paste
 - Gian lận học thuật
- **NGUYÊN TẮC:**
 - Minh bạch
 - Tư duy độc lập
 - Trách nhiệm cá nhân

--> Có thể thiết kế bằng **Canva / PowerPoint**, màu sắc tối giản, biểu tượng AI – sách – sinh viên.

VI. Kết luận

Việc sử dụng AI trong học tập là xu hướng không thể đảo ngược. Tuy nhiên, chỉ khi sinh viên sử dụng AI một cách **có trách nhiệm, minh bạch và đạo đức**, AI mới thực sự trở thành công cụ nâng cao chất lượng giáo dục thay vì làm suy giảm giá trị học thuật.